

- важливо уважно опрацьовувати біографії поетів та письменників, звертати увагу на їхні життєві обставини, вибір, який вони робили, умови, в яких писали твори;
- у класі необхідно обладнати осередок читача, мати невелику бібліотеку;
- дітям імпонуватиме перегляд буктрейлера перед початком вивчення твору;
- разом з молодшими школярами можна організувати буккросинг;
- для узагальнення вивченого учням доречно пропонувати створювати мудборди та ментальні карти;
- читацький щоденник, розроблений на новий лад, дозволить детальніше опрацьовувати твори;
- використовувати інтерактивні, проєктні, ігрові, евристичні технології, а це дозволить покращити аналіз літературних творів;
- молодшим школярам імпонуватиме розігрування сюжетно-рольових ігор, ігор-інсценізацій, ігор-драматизацій за змістом прочитаних літературних творів.

Ми вважаємо, що у педагогічному арсеналі вчителів мають бути уроки-проєкти, уроки-літературні цікавинки, уроки поетичної творчості, уроки-інсценізації, інтерактивні уроки літературного читання, уроки творчі дослідження, які можна часто проводити, працюючи над новими літературними творами. Окрім того, доречно організувати віртуальні екскурсії, наприклад до музеїв відомих літераторів, працювати з дітьми на різних інтерактивних платформах, запрошувати на тематичні вечори відомих поетів та письменників тощо. Учням цікаво буде створювати розвороти журналів, власні міні-книжечки, які вони зможуть наповнювати оригінальними завданнями, нотатками, фразами відомих класиків.

Таким чином, можемо стверджувати, що процес формування читацької компетентності є складним та динамічним, він потребує великих зусиль вчителів, використання різних прийомів, які швидко б змінювалися. Формування читацької компетентності молодших школярів сприятиме розвитку дитячого кругозору, цілісної картини світу, творчих здібностей, уяви та фантазії, формуванню ціннісних орієнтацій, соціокультурного досвіду.

Список використаних джерел

1. Білявська Т. Методика навчання літературного читання: навчально-методичний посібник. Миколаїв: СПД Румянцева, 2017. 109 с.
2. Головка В.А. Сутність читацької компетентності молодших школярів. URL: <http://kppordgu.do.amdocsmaterianaukovo-praktichnojinternetkonfer.pdf>.
3. Лазаренко Н. І. Нові вимоги до професіоналізму вчителя в умовах євроінтеграції. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. Серія: Педагогіка і психологія: зб. наук. праць. Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2018. № 54. С. 100-106.
4. Лапшина І.М., Комарівська Н.О. Використання елементів сучасних інноваційних технологій у формуванні інтересу до дитячої літератури у дітей дошкільного віку. *II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Інноваційні технології в дошкільній освіті»*. Переяслав-Хмельницький, 2019. С. 44-48.
5. Савченко О.Я. Типова освітня програма для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти. Київ, 2018. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2020/11/20/Savchenko.pdf>.
6. Щоденні 5. URL: <https://naurok.com.ua/post/schodenni-5-priyomi-rozvitkupisma-i-chitannya-v-odniy-metodici>.

ВПЛИВ МИСТЕЦТВА НА ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЧНИХ ПОЧУТТІВ ДІТЕЙ

Юлія Сологуб, здобувачка ступеня вищої освіти «магістр»

Науковий керівник: Л. С. Бровчак, кандидатка педагогічних наук, доцентка
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (Україна)

THE INFLUENCE OF ART ON THE FORMATION OF PATRIOTIC FEELINGS IN CHILDREN

Yuliia Solohub, master's student

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University (Ukraine)

Анотація. У статті автор розкриває виховний потенціал мистецтва. Акцентує на важливості формування патріотичних почуттів дітей у процесі мистецької діяльності.

Ключові слова: мистецтво, патріотичні почуття, виховання.

Abstract. In the article, the author reveals the educational potential of art. Focused attention on the importance of the formation of patriotic feelings of children in the process of artistic activity.

Key words: art, patriotic feelings, education.

Патріотичне виховання в освіті є одним із ключових напрямів виховної діяльності, спрямованим на формування патріотичних почуттів, громадянської свідомості та активного громадянства серед молодого покоління. Освіта в цьому контексті відіграє важливу роль у створенні середовища, де діти можуть засвоювати та розвивати патріотичні цінності, які повинні бути вбудовані у всі аспекти освітньої діяльності. Патріотичне виховання в освіті сприяє формуванню активних, свідомих та відповідальних громадян, які готові приносити користь своїй країні та брати активну участь у її розвитку.

Патріотичне виховання є систематичним процесом формування у дітей певних цінностей, переконань, знань і навичок, які сприяють розвитку почуття приналежності до власної країни, готовності захищати та просувати її інтереси. Патріотичні почуття – це особисті емоційні реакції, пов'язані з прив'язаністю, гордістю, любов'ю та відчуттям приналежності до власної країни. Ці почуття можуть виявлятися через повагу до національних символів, готовності допомагати країнам, бажанні сприяти розвитку країни тощо.

Патріотичне виховання спрямоване на створення умов для розвитку патріотичних почуттів у дітей. Це може бути досягнуто через різноманітні методи та засоби, включаючи освіту, мистецтво, культурні заходи, спорт тощо. Патріотичні почуття виникають як результат патріотичного виховання, але вони є особистими та внутрішніми. Діти можуть виявляти різний ступінь патріотичних почуттів залежно від їхньої особистої ідентичності, досвіду та умов навколишнього середовища [2].

Мистецтво має важливе значення в патріотичному вихованні через свою здатність надихати, викликати емоції та передавати історію та культуру країни. Мистецтво у всіх своїх формах – живопис, скульптура, фотографія – може відображати красу країни, її пейзажі, архітектурні шедеври та інші унікальні аспекти. Це допомагає дітям розвинути почуття гордості та приналежності до своєї культури та нації.

Через мистецтво діти можуть вивчати історію своєї країни, традиції та цінності. Художній образ може бути потужним засобом передачі історичних подій та культурного спадку. Мистецтво може надихати дітей на творчість та самовираження. Шляхом створення власних творів вони можуть виражати свої почуття та ідеї, пов'язані з патріотизмом та любов'ю до своєї країни [1]. Мистецтво відображає різноманіття культур та поглядів, що сприяє розумінню та поваги до різних груп людей і національностей у межах країни.

Усі ці аспекти мистецтва сприяють формуванню у дітей почуття патріотизму, приналежності та гордості до їхньої країни та культури. Мистецтво допомагає їм розуміти, цінувати та підтримувати спадщину своєї нації, а також активно взяти участь у її розвитку та процвітанні.

Формування патріотичних почуттів засобами мистецтва може бути успішним за умови використання певних педагогічних стратегій та методик. Педагог повинен створити заохочувальне та інклюзивне середовище, де діти можуть відчувати себе комфортно та вільно виражати свої почуття та ідеї через мистецтво [5].

Педагог може залучати дітей до активних форм діяльності, таких як творчі проекти, театралізовані вистави, музичні концерти та інші види мистецької творчості, які дозволяють їм активно виявляти свої почуття та думки. Важливо використовувати інтерактивні методи навчання, такі як обговорення, групова робота, рольові ігри тощо, які дозволяють дітям взаємодіяти між собою та спільно вирішувати завдання.

Важливо сприяти розвитку творчих навичок та надихати дітей на самовираження через мистецтво. Педагог може створити умови для творчого процесу, який дозволить дітям вільно виражати свої почуття та думки. При цьому варто враховувати індивідуальні особливості кожної дитини та намагатися забезпечити оптимальні умови для її розвитку через мистецтво [3]. Педагог може поєднувати мистецький та науковий підходи до вивчення патріотичних тем, щоб сприяти глибшому розумінню та відчуттю прив'язаності до своєї країни. Використання цих педагогічних умов дозволить створити ефективну освітню програму, спрямовану на формування патріотичних почуттів засобами мистецтва.

Зауважимо, що існує багато різних форм роботи, які можуть сприяти формуванню патріотичних почуттів засобами мистецтва, серед них проведення творчих проектів, які передбачають створення мистецьких робіт (живопис, скульптура, музика, література тощо), які відображають національні символи, традиції, історію або героїв країни. Цікавими формами роботи є організація та відвідування виставок, присвячених національній культурі, історії, традиціям та досягненням країни, проведення конкурсів та фестивалів мистецтва, де учасники можуть виразити свою творчість та відчуття національної гордості через свої роботи, проведення театралізованих вистав та перформансів, які відображають важливі події, історію або культурні аспекти країни [4].

Важливою формою роботи є організація та участь у музичних заходах, концертах та музичних виставах, де виконуються національні пісні, мелодії та твори відомих композиторів країни, створення театральних постановок, які розкривають важливі історичні події, легенди, культурні особливості та цінності країни, проведення літературних вечорів, на яких читають та обговорюють твори національних письменників, які відображають культурні та історичні аспекти країни. Ці форми роботи створюють можливості для вираження та сприйняття мистецьких творів, що сприяє формуванню патріотичних почуттів учасників. Крім того, вони сприяють розвитку творчих та критичних мисленневих навичок, а також сприяють комунікації та єдності серед учасників заходів.

Таким чином, за допомогою мистецтва можна відтворити та відобразити красу, історію, культуру та традиції своєї країни, що сприяє формуванню глибокого відчуття приналежності та гордості за рідний народ. Крім того, мистецтво створює можливості для самовираження, творчості та ідентифікації, що є важливими аспектами розвитку особистості. Такі форми роботи, як творчі проекти, виставки, конкурси, театралізовані вистави та інші, створюють сприятливі умови для спільної діяльності та співробітництва, що сприяє зміцненню громадянської свідомості та соціальної єдності. Отже, мистецтво є важливим і ефективним засобом патріотичного виховання, який сприяє формуванню та підтримці патріотичних почуттів дітей.

Список використаних джерел

1. Бровчак Л. С. Розвиток творчих здібностей і вмінь дітей у процесі мистецької діяльності. *Наукові записки ВДПУ ім. М. Коцюбинського. Серія «Педагогіка і психологія»*. Вінниця. 2018. С. 50-55.
2. Бровчак Л. С., Ліхницька Л. М., Старовойт Л. В. Особливості пізнання простору й часу в дошкільному віці як передумова успішного навчання дитини у школі. *Молодий вчений*. № 5.2 (69.2), травень, 2019. С. 110-115.
3. Ліхницька Л. М. Самовираження молодших школярів засобами мистецтва як спосіб усвідомлення себе і світу. *Подільський науковий вісник. Науки: економіка, педагогіка*. 2019. №2(10). С. 65-75.
4. Старовойт Л.В. Використання творчих завдань у процесі предметно-перетворювальної діяльності дітей. *Збірник матеріалів VI Всеукраїнської науково-*

практичної конференції з міжнародною участю (м. Вінниця, ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, 27 квітня 2023 р.) / за заг. ред. О.П. Демченко. Вінниця, 2023. Вип. 5. С.172.

5. Brovchak L., Starovoit L., Likhitska L. Pedagogical Conditions for Creative and Artistic Development of Children of Senior Preschool Age by Means of Art. *New Educational Review*. 2018. Vol. 52. №2. P. 206-217.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Аліна Філіппович, здобувачка вищої освіти «магістр»

Науковий керівник: А. О. Кушнір, кандидатка педагогічних наук, старша викладачка Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (Україна).

CURRENT ISSUES OF FORMING MOTIVATION FOR LEARNING AMONG PRIMARY SCHOOL STUDENTS

Alina Filippovych, master's student

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University

Анотація. В статті розкриті актуальні питання формування мотивації до навчання в учнів початкової школи. Наведені напрями формування мотивації до навчання в умовах НУШ молодших школярів.

Ключові слова: мотивація, навчання, навчальна діяльність, особистість, напрями.

Abstract. The article reveals topical issues of forming motivation for learning among primary school students. The directions of formation of motivation for learning in the conditions of NUSH of younger schoolchildren are given.

Keywords: motivation, training, educational activity, personality, directions.

На сьогодні навчальна мотивація молодших школярів НУШ передбачає встановлення положень мотивації на момент приходу дитини на школу вперше. Цей період розвитку дитини орієнтується те що, що він вперше перебуває у новій важливій соціальної ролі, важливої як йому самого, але й соціуму.

Відомо, що наприкінці дошкільного віку у кожної дитини формується стійка мотивація до навчання у шкільному житті. Фахівці у галузі психології визначають, що ця нова особистісна освіта є як «внутрішньою позицією школяра» [1, с. 32]. Дана позиція встановлюється у визначенні потреби дитини ходити до школи, носити шкільну форму та шкільне приладдя, включитися в нову діяльність вчення, зайняти змістовно-нове для нього становище серед оточуючих. Ця потреба створює суб'єктивну готовність до школи. На рівних умовах з цим є об'єктивна готовність до школи – рівень знань та вмінь, з якими дитина приходить до школи.

Дослідження демонструють, що в сучасній дитини, що йде перший раз до школи, суб'єктивна готовність може знижуватися через розповіді інших дітей про труднощі, з якими можна зустрітися в шкільному житті, а ще через те, що прагнення вчитися певною мірою задовольняється в дитячому саду. З іншого боку, об'єктивна готовність стає вищою через загальне зростання культури, використання інтернету та телебачення. Ступінь поінформованості сучасних дітей значно вищий [2, с. 34]. Таким чином, у дитини семи років у сучасному світі рівень суб'єктивності готовності до шкільного життя стає нижчим, а рівень об'єктивності готовності збільшується, що за підсумком ускладнює процес майбутнього формування мотивації до початкової школи.

При переході з ЗДО до школи дитина перебуває у новій соціально-важливій ситуації розвитку. Безпосередньо у центрі цієї ситуації перебуває вчитель. Саме у молодшому шкільному віці провідною діяльністю стає навчальна, дана форма активності, спрямована, як правило, на самого себе. Головну роль відводиться мисленню у молодшому шкільному віці.